

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 12 kor. — fill.
Fél évre . . . 6 kor. — fill.
Negyed évre . . . 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 6 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délelőtt, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kozmuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyilvter sorozatát 40 fillér.

A bácsmegeyi főispánság.

Bács-Bodrogh vármegye főispánja most, hogy a közigazgatás egyszerűsítése van napirenden, nyilván arról akarja kioktatni a világot, hogy a közigazgatást azzal is egyszerűsíteni lehetne, hogy a főispánokat elhagyják belülről.

Igaz ugyan, hogy a szolgálat minéműségével jár, hogy a tisztviselő akkor, a mikor leköszön, nem hagyhatja egész egyszerűen ott az íróasztalát és szobáját gazdátlanul, hanem a tenni valókat elvégzi addig, a míg az utód a szobába be nem költözködik.

Bizonyos, hogy Bács-Bodrogh vármegye főispánja ezt a köteleességét csak úgy teljesíti, mint ahogy más tisztviselő; mégis bizonyos köllelenséggel jár az, ha az emberek tudják, hogy ügyes-bajos dolguk olyan kézre van bízva, a mely már aláírta a lemondó kérvényt.

Hiszen a közigazgatás gépe Bács-

országban akkor is nyikorog, ha nincs főispán és akkor sem igen nyikorog kevésbé, ha a főispáni szék be van töltve, de a törvény a főispánokra kivált mint a közigazgatási bizottságok elnökeire olyan tenni valókat is bíz, amelyek a közre üdvösen nem végezhetők el csak úgy máról holnapra.

A mi a Vojnics István báró esetét illeti, — ha az emlékezetünk nem csal — annak idején azt regélte a fáma, hogy a Bánffy-remiscenciákhoz való szerelme lett volna utjában, hogy a Széll kormány szolgálatában maradjon meg.

Mi ezt azért nem tartjuk valószínűnek, mert a Bánffy—Széll surlódások a Széll kabinettel egy idősek s olyan gavallér emberről, mint Vojnics István nem akarjuk elhinni, hogy a szűr alatt más portékát tartogasson, mint a mit árul. De meg a főispánok országos politikát úgy sem csinálnak; azok vagy szót fogadnak a belügyminiszternek, vagy pedig elmennek haza szót fogadni a feleségüknek.

Egy másik versio szerint a szabad-
elvű párt jelöltje valamelyik bácsmegeyi kerületben X lenne Vojnics István pedig minden azon Y-t akarta volna megválasztani és ez lenne a demissio oka. Hiszen ez a feltevés ugyan nem nagyon quadrál azokhoz az elvekhez, amelyeket Széll Kálmán a választások tisztaságáról hangoztat, mer X is, Y is szabadelvű párti programmal lép fel, másrészt épen a Széll Kálmán sokat emlegetett felfogásával van harmoniában, hogy a főispánok senki ember fiának a képviselővé váltát valami szörnyen nagyon ne óhajtsák.

Szép dolog is lenne az a tiszta választás. El is hisszük, hogy ha minden törvényhatóság élén főispánul, polgármesterül, minden járásban főszolgabíróul, minden községben jegyzőül egy-egy Széll Kálmán ülne, hogy akkor tiszták lennének azok a választások; már tudniillik hivatalos pressiótól tiszták; de egy generálisnak el kell pusztulnia, hogy a közigazgatás embe-

Ithon.

— A »Bácskai Hírlap« eredeti tárczája. —
Ira: Quasimodo.

Hetek multak csak el, hónapoknak tetszett nekünk; hogy elhagyta családját, házá, városát... Elküldték az orvosok hazulról. Nedves, hűvös volt itt a tavasz vége, egészségfelen a levegője.

Sietett ő is, ami betegünk, a tenger mellé, az örökzöld hegyek övébe, babérrerdők közé. Az erős, a fáradhatlan férfi, ki emberfeletti munkát végzett mindig és aranyos kedélyét, jóízű humorát egy pillanatra se vesztette el, — most megrokkanna bágyadtan indult a melegebb vidékre, hogy mihamarabb vissza nyerje egészségét, egészségével erejét, munkakedvét.

Egy fiatal diák öngyilkossága keltett őszinte részvétet a városban és a mi nagy betegünk iránt kért, hogy megírja megható sorokban az ifjú sirversét...

Azóta nem volt kezében irón. A tenger mellett, a babérrerdő közepében erkélyes szobában nagy betegen feküdt ami lapunk fő-szerkesztője.

Nyitva volt egész nap a szárnyas erkély ajtó, beküldte a derült ég ragyogó napja arany sugarait, a babér fák édes illatával telt meg a szoba levegője, a nagy esendben a tenger halk mormolását is hallani véltük, visszafojtott lélegzettel, elfojtva keserű fájaldalmunkat, sziveink dobbanását is elcsitítva néztük ami nagy betegünk szenvedését.

Ithon a résztvevők számai kérdezték tudakolták: hogy van, jobban van-e már, mikor jön haza? És mi aggódva, felelem és remény között, Istenbe vetett bizalommal lestük a híreket a messze távolból.

Rossz hírek jöttek, még rosszabbak terjedtek futó tüzként a városban... és mi biztunk Isten végtelen kegyelmében, mérhellen jószágában...

Egy édes kis kanári madár egyes egyedül csatogott naphosszat az üres házban, orgona bokorból szürke veréb felegetett csak neki vissza. Orgona bokornak hulladoztak, lehullottak illatos virágai, elhallgatott ezután a kis kanári madár vidám csatogása... elhallgatott a dal, eltűnt a kis dalos, üres lett egy reggel cizra kalitkaja.

Babona tán? Nem tudom. Hiszünk benne néha: e naptól kezdve jobbra fordult a ház gazdájának állapota. Jobbra fordult, egyre javult és most gyógyuló félben ithon van szép hazánkban: Bácsországban!

Heteken keresztül, éjjel és nappal, szemeit csak egy-egy félórácikára ha lehunyva, akkor is ébren alva: ott volt mellette felesége.

Egy percze ha távozott tőle omlokonyeit törölte: szenvedni látván urát, sirni is csak lopva szabad volt neki. Könnyeket, szomorú, aggodó arcot ne lásson a beteg, így parancsolta az orvos. És a beteg mosolyt látott, biztató örömet: az erős asszony könnyein keresztül derült vidámság tekintett reá.

És az előkelő, tudós orvostanár, ki most gyászolja éppen édes apját, a magyar orvosi kar egyik legnagyobb tudását, a maga is betegtestű, de erős lelkű dr. Fodor Géza, ki híres nagy tudásáról és maga a megtestesedett lelkiismeret, kit sereggestül keresnek fel abbáziai palotájában nemcsak Magyarországon, de a világ minden részéből érkező súlyos betegek: aggodó lelkiismeretességgel

Szivarka

hüvelyek

„Nil“

(Krokodillal)

Ai dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobbnak elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely „Nil“ (krokodillal) nyújt, mely az élvezet alatt sem fekete, sem zsiros nem lesz és ki nem alszik.

Övakodjunk értéktelen utánzatoktól

Egyedül elismert raktár

Vig Zsigm. Sándor

könyv és papirkereskedőnél Szabadka.

Egyedül készítő: ELSTER FRÉRES, LEOPÓLE.

reiből kipsztljon a hit, mikép nekük ugyan valamelyes hivatali tennivalókat is el kell ugyan látniok, azonban a legelső fő-főkötelességük mégis az, hogy kormánypartí voksokat tereljenek a választási urnákhoz.

Nem is hisszük, hogy a Bácsmezei főispánság ügye októberig el ne dőljön, mert Bács-megye főispán nélkül nem választ. Bácskában talán van valamelyes szerepe a politikai meggyőződésnek is, de a legnagyobb faktor kétségtelenül a főispán.

És hogy embert ne tudnának fogni, hogy a Szemző család seniora, hogy Piukovics József, hogy a hajdan való függetlenségi pártvezér az ókanizsai Tóth József nem vállalkozik a főispánságra? Nekünk ugyan nem fáj a Széll Kálmán feje; de ha ő úgy ismerné a bácskai viszonyokat, mint mi nem skrupulizálna. Mindegy az, ha a választásokra a főispánnak ingerenciája ne legyen, akkor azért mindegy; ha pedig legyen, akkor mindegy azért, mert ebben a szervilis, kormánypart vármegyében a főispáni hatalom úgy is omnipotens, akár Péternek, akár Pálnak hívják a viselőjét.

Vasárnapi elmélkedés.

Felekezeti igazságok dűlják ismét fel a közép szenvedélyeit, és ismét látjuk, mily könnyen hat ez a maszlag a nép tudatlan osztályainál. Tudatlan pedig nemcsak az az osztály a népnek, amely nem végzett egyetemet, hanem az, amely szívben és lélekben nem nyújt humanitárius nevelést és főleg keresztény nevelést.

Mert, bármily paradoxonnak látszik a fele-

gyógykezelt betegét, a mi betegünket. Napjában többször fölkereste, éjszaka idején is meglátogatta, biztatta és megnyugtatta és nemes szeretettel gondozta őt.

Gyenge jutalon örök hálának ígérete munkájáért, de szívesen fogadja tán ezt is fölünk.

Rokonai, testvérei szerettei között — alig két órára innen, kicsi fenyves park és árnyas diófák közepében, távol a város zajától, a szabad természet ölen békés nyugalomban pihen most itthon, elvesztett erejét, hogy teljesen visszanyerje!

Régi zsidó szokás szerint, mikor nagy beteg volt, a jó öreg rabbinus imádkozott érte. Este, mikor iemenőben volt a nap és másnap mikor felkelt, imádkozott a mi betegünk javulásáért Jehovához — és imádkoztak vele a zsidók ott a templomban buzgón ájtatosan Istennek tetsző szent imákat.

Imájukhoz kapcsoljuk a mi könyörgésünket is és hála telt szívvel borulunk le már most az Ő nagy kegyelme, az Ő végtelen jósága előtt. Dicsérlésük szent Neve!

kezeti gyűlölet, amely nálunk általában zsidógyűlölet alakjában nyilvánul, a keresztény nevelés hiányára mutat.

A mi Megváltók Jézus Krisztus tanaival homlokegyenest ellenkezik minden gyűlölködés általában és a felekezeti különösen. A főpapjai a kereszténységnek híven és lelkiismeretesen igyekeznek is felvilágosítani híveiket a középkor barbár napjaiból fennmaradt babonák alaptalan voltáról, és ha ennek dacára oly sok a magát kereszténynek valló ember, aki felebarátja ellen gyűlölködéssel viselkedik azért, mert az más templomba jár (vagy inkább nem jár) — úgy ez ép a keresztény nevelésnek fogyatékoságára vall.

A gyűlölködés pedig, amint annak mélyébe akarunk hatolni, mindig anyagi és nem felekezeti motívumokra vezet.

A felekezeti ok — ürügy.

A legjellemzőbb e tekintetben a Huti sziget négerjeleknek a lízadása a keresztény spanyolok ellen. Haiti szigetén tudvalevőleg még meg van keresztelve az egész néger lakosság, de a keresztény hódítók fehérek lévén, ellennük forradalmat támasztottak és azzal a jelszóval üldözték a keresztény spanyolokat a keresztény négek, hogy

„Üssétek agyon a fehéreket, mert fehér emberek feszítették föl a Megváltót!”

Az ő szempontjából ez volt az irányadó, hogy a kereszt lobogója alatt harcot indithassanak a hódítók ellen, és így fordították a bibliai történetet az ő céljaikra.

De ha ezerféle változata lesz is a gyűlölet örök dalának, azzal már rég tisztába kellet jönnünk, hogy azon a felekezeti lobogó csak rongyos csafrang, amely az anyagi önzés rut testét akarja eltakarni.

Az üsd a zsidót, azt jelenti, hogy üsd a gazdag zsidót, vagy legalább a concurrens zsidót, az üsd a bourgeois annyit jelent, hogy üsd a gazdagot, üsd a kereskedőt, annyit tesz, hogy üsd aki gazdagabb mint te, mert irigyled.

A Megváltó pedig arra tanított, hogy „szeresd felebarátodat, mint tennemagadat!” A népnevelés ezerszer hangsúlyozott fejlesztése, az anyagi mizériák jobb gazdasági politika által leendő csökkentése az egyedüli út arra, hogy kitöröljük az emberek szívében még mindig lappangó anyagi féltékenykedést és megközelítsük az Ur parancsát.

Dr. Pataj Sándor.

Különlék.

A kalocsai érsek Szabadkán.

Császka György kalocsai érsek tegnap kezdte meg bérma útját a Bácskában. Az áldott lelkű főpásztor Kalocsáról jövet, Szabadkán át B.-Almásra utazott Majorossy felszentelt püspökkel és Zundel Péter titkárával. A szabadkai állomáson szép fogadtatásban volt része. A városi törvényhatóság élén Mamuzsich Lázár polgármesterrel, a lelkes kar Mamuzsich Félix cz. kanokok és Mokossay Mátyás esperes-plébánossal, a fehér kereszt egylet Birkáss Gyulánéval, a Szeretetről címzett nőegylet és a szl. Antal kenyere kath. népkönyha ré-

széről Vojnich Lukácsné, Mánich Péterné, Mamuzsich Akosné, Dr. Békffy Gyula és Partich Mihály. Az önkéntes lüztöltő testület is megjelent a főparancsnok vezetése alatt zenekarával miután az érsek a testületnek diszelnöke.

A vonat megérkeztekor a zenekar rázendített a Rákóczy indulóra. A kegyes főpásztor kilépett a kocsiából és a város nevében a polgármester üdvözölte. Az érsek megköszönte a szívélyes fogadtatást és sajnálatát fejezte ki, hogy hosszabb ideig nem időzhet a városban. Üdvözölték még Mokossay Mityás esperes-plébános a papság és Dr. Békffy Gyula a kath. népkönyha nevében. A megjelent nőegyletek díszes csokrot nyújtottak át az érseknek, ki köszönetet mondott a gyengéd figyelemért. Még egy kis ideig társalgott az ismerős urakkal és hölgyekkel azután visszavonult kocsiába.

Szabadkáról B.-Almásra utazott hova 2 óra 54 perczkor érkezett meg. A főpásztorhoz Vojnich Máté löszolgábiró rövid üdvözlő beszédét mondott, ki szívélyesen megköszönte. A bevonulás alkalmával lovas banderium ment elől az uton diadalkapuk vannak felállítva. A díszes menet Kovachich apát-plébános lakása előtt megállott ahol az apát-plébános a környékbeli lelkesi karral együtt fogadta az egyházfőt. A fogadtatás után ünnepi istentisztelet volt melynek befejezésével az érsek lakosztályába vonult ahol a tisztelgőket fogadta. Ezután megkezdődött a bérálás.

Az érsek tiszteletére Kovachich apát-plébános ma délben diszabédet adott amelyen a megye és a község előkelőségei voltak hivatalosak. Az érsek látogatást tett Gróf Teleky-nél aki fogadtatásra már néhány nap előtt nejevel és teljes személyzetével B.-Almásra érkezett. Császka érsek hétfőn reggel fél 9 kor utazik el B.-Almásról Szabadkán át Budapestre.

— A koronázás évfordulója. Harminczéggy éve annak, hogy szeretett királyunknak fejére tették Szt. István koronáját. Évről-évre megünneplik ezt a napot, az ünneplés az idén sem maradt el. Nálunk Szabadkán a középületekre kitűzték a nemzeti színű lobogókat, a Szt.-Terézia templomban pedig d. e. 10 órakor ünnepélyes szent mise volt, amelyen a városi törvényhatóság, egyesületek, testületek és listek vetők részt.

— Kitüntetett főhadnagy. Iskeri főhadnagy kitüntetésének péntek délután volt az epilógusa a mikor a szokásos katonai ünnepség kíséretében átadták a kitüntetésnek a katonai érdem érmet. A 86-ik gyalogezred itt állomásozó zászlóalja teljes díszben vonult ki tiszteivel az élén a Petőfi-utcai kaszárnyába, a jelentés tevés után a listek Halm őrnaggyal az élükön az ünneplést köré sorakozták, a kit az őrnagy rövid szép beszédben üdvözölt, a melyben az egész ezred tisztikarának zerenckevánatát tolmácsolta. Ezután a csapatok elvonultak az őrnagy és annak jobb oldalán állt Iskeri főhadnagy előtt. Ezzel a szinté családi jelleggel bíró ünnepély véget ért.

Aki = lisztet és első = fűszer-árut olcsón akar vásárolni, az ebbeli szükségletét Erős Gáspár

Kossuth-utcai fűszer és liszt-kereskedésében szerezze be.

Ugyanott naponta többször frissen sült igazi házi és rozs kenyér. — Valódi hamisítatlan szegedi édes rózsza és féledés gulyás paprika, házilag kezelt tojasos tarhonya. — Gondos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Olcsó árak!

Olcsó árak!

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A szabadkai ügyvédi kamara holnapi közgyűlése rendkívül érdekesnek ígérkezik. A tárgya az igazságügyminiszter új törvényjavaslata a perrendtartásról, amely tudvalevőleg az ügyvédi kar tekintélyét minden lépten nyomon megsejtéri, a megélhetését veszélyezteti. Ez ellen minden kamara állást foglal. A mienk erélyes felirati tervezetet dolgoztatni ki, de ez a kamara sok tagjának nem tetszik elég erélyesnek, miért is a holnapi közgyűlésen szenvedélyes viták várhatók. — A zombori ügyvéd-egyesület testületileg vesz részt a holnapi közgyűlésen 25 tagjával, akik a reggeli vonattal jönnek át Zomborból. Az egyesület indítványa az, hogy a kamara feliratilag tiltakozzék a jogvédelem elleni ezen merénylet ellen, és mondja ki, hogy az osztrák kamarák mintájára valamennyi kamara elnöke és választmányja mondjon le és strikeoljon, ha a kormány nem vonja vissza e javaslatát és nem intézkedik előbb a már rég ígért ügyvédi rendtartás reformja iránt.

— **Kihelyezett tanítók.** Nagy az elkeseredettség — írja levelezőnk — a topolyai tanítói testületben. A község belterületén épített új iskolákban valamint a régiakban is a tanítást a Schulbruderok szerzetesi rendre akarják bízni. A világi tanítókat kik már évek hosszú során át tanították a belterületi iskolában a fanyakra akarják kihelyezni. Az iskolaszékek ezen méltánytalan eljárása nagy elkeseredést kelt a tanítók körében ami miatt — mint értesülünk — a miniszternél fognak jogorvoslast keresni.

— **Bátor huszárorrmester.** Tegnap tünelt ki egy közöshadseregbeli főhadnagyot ki élete veszélyeztetésével megállított egy kocsi, melyet a lovak elragadtak. A napokban ismét ilyen eset történt a palicsai úton de ez még hősiesebb tett volt mint az előbbi. A palicsai úton egy asszony két lovat hajtott. A lovak a villanyos vonattól megijedtek, elragadták a kocsit és örült vágatással vitték a tehetetlen asszonyt aki a lovakat megállítani nem bírta. Éppen huszárok mentek arra, a közlegények és Fülöp Lázár orrmester a kocsi után futottak, utóbbi elérte a kocsit, egyet rántott a kocsi hátsó részén, a lovak visszastek és a derék orrmester eléjük állt megragadta a kantárszárat aminek következtében a lovak megállottak. A jelenetnek szemtanúi megjelenezték a bátor katonát.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósági ülése.** A szabadkai ker. betegsegélyző pénztárban különös állapotok uralkodhatnak, hogy az elnök lemondását volt kénytelen benyújtani. A lemondást azzal az ellenségeskedéssel hozzák kapcsolatba, mely a pénztárban már évek óta uralkodik az igazgatósági tagok egy része és az elnök között. Az elnök lemondását tárgyaló beadvány fölött tegnap volt az igazgatósági ülés. Az ülésen — mint tudósítónk írja — először is az igazgatóság tudomásul vette a lemondást, de mivel az elnöknek egynéhány bennfentes tagja látta, hogy a többség a lemondás mellett van, néhány igazgatósági tag vitát provokált arra nézve, hogy az elnök lemondása illetve annak el vagy el nem fogadása szavazati alá bocsájtassék. A szavazás eredménye az lett, hogy a jelen volt 12 igazgatósági tag közül 5-en az elfogadás mellett, 7-en pedig ellene szavaztak, vagyis a bizalmat két szavazattal nyerte el. Ez a két szavazat többség is az ülést megelőzőleg, egyik sörccsarnokban tartott értekezletnek az eredménye. Egyik hely-

beli krajczáros újság a tényállásnak nem megfelelőleg hozta az ülés lefolyását.

— **Inzultált hírlapíró.** Nagy botránynak volt tegnap színhelye a zentai piac téren. Egy újságíró lámadott meg nyilvánosan a városnál alkalmazott egyik írónak. — A Zentán megjelenő „Szabadsajtó”-cz. lapnak vasárnapi számában Morgenstern József, a lapnak belső dolgozójáról cikket közölt, amelyben avval vádolta Fuchs Ignác városi írónak, hogy hivatalában zsarolja a feleket. A cikk megjelenése után a h. polgármester azonnal vizsgálatot tartott, melynek eredményeként Fuchsot állásától felfüggesztette. E fölötti elkeseredésében bosszút forralt a hírlapi cikk szerzője ellen. Megtudta, hogy Morgenstern József írta a cikket. Csülörfőzőn délután 5 óra tájban találkoztak a piactéren. Fuchs kérdőre vonta ellenfelet, de ez kiterő választ adott, mire előbbi a kezében lévő bottal agyba-főbe verte a cikksíró, úgy hogy vértől elborítva összeesett. Mikor magához tért, szomjazva felkereste a városi főkapitányt és meglelte a panaszt. A főkapitány azonnal intézkedett, elővezette a botránnyal elidézőjét és kihallgatás után Fuchsot csak nagy könyörgésére bocsájtotta szabadon. Az inzultált hírlapíró a zentai járásbírósnál büntető feljelentést tett támadója ellen. — Az esetnek további fejleményeit Zentán kíváncsian várják.

— **Hogyan keletkezik a szocializmus?** Tizenhatszavas munkás, valamennyi családos ember, járj ma szerkesztőségünkben és panaszt tettek, hogy mi módon bánunk el a m. kir. államvasutak szabadkai állomásán a munkásokkal. Ez a 18 ember reggel 3 órától este 8-ig kavicsot tört a teher pályaudvaron. Eddig köbméterenkint 1 k. 80 fillért kaptak, most valami Sáros nevű pályafelügyelő, úgy látszik kitüntetés reményében, addig beszélt a főmérnöknek minigem utolb is elfogadta hogy nagyon sokat fizetnek a kötőmunkásoknak, elég lesz köbméterenként 90 fillér. A szegény családos emberek akik 17 órát dolgoztak naponként legjobb esetben eddig 2 koronát kerestek, most azt akarják, hogy 1 koronáért dolgozzanak, természetesen most valamennyien olt hagyták a munkát. Így teremtik az állam közgei a szocializmust.

— **Havi kimutatás 1901. évi május hó-ról.** A mentő osztály a lefolyt hóban igénybe vettett a következő eseteknél u. m. Sebzés sérülés 24, belsőbajok 5, betegeknek a kórházba szállítása 17, elmebeteg szállítása 2 öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 2 tűz hőz kivonulás 5, hullaszállítás 6. egyéb esetek, összesen 61 esetben. A folyó évben 273 esetben, 1896. év szeptember hó 12-től pedig, a mai napig összesen 2286 esetben működött A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés végett e hó folyamán bejelentett: Roncsolótorok-lob 1 ezek közül fertőtlenítéses közöltetett 1, esetben. vörheny 1 esetben, Kanyaró 5 esetben ezek közül fertőtlenítés eszközzötletett 5, Hökburut —, Hólyagos himlő —, Hagymás —, ezek közül fertőtlenítés eszközzötletett —, esetben, Vérhas —, Gyermekágy láz —, fülömirigylob —, ezek közül fertőtlenítés eszközzötletett — esetben, tüdőgümörök —, Orbáncz —, összesen 7, ezek közül fertőtlenítés eszközzötletett 7 esetben. A fertőtlenítőkhöz az év folyamán bejelentett 35 fertőző betegségben szenvedő egyn.

— **Winter Vilmos panoptikumát** állandóan nagy közönség látogatja. Ez érdekes mutatványok ma láthatók utoljára.

— **Szédelgő cselédeány.** Eberhardt József állami állatorvos panaszt tett a rendőrségnél, hogy cselédje Pfeifer Magdolna bajmoki illetőségű leány tegnap délután Ohrmann Kálmánhoz, Baics Gergelyhez és Thurzó Pálhoz egy levéllel jött amelyben az állatorvos 20 koronát kér kölcsön. Mindhárman adtak is pénzt a leánynak, de később megtudták, hogy a leány már nincs is Eberhardtéknál. A panasz folytán a rendőrség meglette a szükséges intézkedést a szédelgő cselédeány kézrekerítése iránt és tegnap este 7 óra tájban el is csípték az állomáson, Bajmokra akart utazni. Vojnich kapitány a szédelgő cselédeányt 12 napi elzárásra ítélte.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Lakos Mária cselédeány tegnap reggel öngyilkossági szándékból gyufaoldatot és marófogót ivott. Tettét idejekorán észrevették. A mentőket hívták ki segítségül kik a szükséges segélynyújtás után a kórházba vitték. Tettét állítólag azért követte el mert összeveszett gazdaasszonyával.

— **Berugott bérkocsis.** A 43-as számú bérkocsis tegnap délután sokat öntött a garatra. Ebben az állapotban hajtott végig a főtéren. A kocsiban Gönczy bádogos ült. A városbáza előtt neki hajtott egy fiatal, ki taligán dohányt és szivart vitt a nagytörsdéből. A fiu félre ugrott, de a kocsiban ült Gönczy azt hitte, hogy valami nagyobb szerencsétlenség történt, kiugrott a kocsiból, de oly szerencsétlenül, hogy eszméletlenül terült el a földön. A mentők bevitték a közeli lakanyára, ahol magához tért. A rendőrségnél a berugott bérkocsist 100 korona pénz bírságra ítélték és kötelezték 46 kor. 48 fill. kár megtérítésére.

— **Öngyilkos honvéd.** Urnapján este 9 óra tájban Lukatics Lajos honvéd a laktanyában szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Három hónap előtt vonult be a katonasághoz, előbb rukkolt be, hogy a szolgálatait előbb kitöltse. Szerelmes volt egy leányba akit a katonai szolgálata után nőül is vett volna, megunta a katonaságot és szabadulni szeretett volna de nem lehet. Elkeseredésében, hogy bajtársai különösen egyik tizedes folyton Iréfalóldozott vele, szolgálati fegyverével szájjába lőtt és szörnyet halt. Már néhány nap óta folyton azt hangoztatta, hogy öngyilkos lesz de bajtársai kinevették, sőt egyik bajtársának tollba mondta a bucsuzó leveleket, melyek közül egyet a leányhoz, másikat szüleihez, a harmadikat pedig Szumetz puszkaműveshez intéz. t. mindazonáltal nem vették komolyan kijelentését. Holttestét a katonai kórházba szállították ahonnan ma délután 2 órakor temették el.

— **Tűz a váci fegyházban.** Budapesti tudósítónk táviratozza: A váci fegyház ma reggel hat órakor kigyuladt. Az épület déli oldala leégett. A padlason 12.000 kósár volt amely mind elégett. A tűz vész óriási riadalmat okozott az egész városban. Balkai igazgató kirendelte az összes fegyenczket a kik a tűzoltósággal együtt dolgoztak a tűz oltásán. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A kár meghaladja a 100.000 forintot. A munka tovább folyik rendesen. Egy tűzoltó szörnyet halt.

— **A közönség figyelmébe.** Kellemes és szép meglepetésben részesíti Róth Ármin helybeli jóhírnevű kalap-, csipő- és uri divat-áru kereskedő a nála vásárló közönséget. Ugyanis mindazoknak, kik szükségleteiket nála fedezik, — tekintet nélkül az összeg mennyiségére — akár az illetőknek a saját — vagy

kívánatukra hozzáfartozók — fényképe után egy 7 korona értékű gyönyörű kivitelű Photo-Email színezett arcképet teljesen díjtalanul készített el, amely kívánatra akár óralánczra függesztve (jou-jou), akár nő. mellűnek (brosche) vagy pedig nyakkendő tónéj igen kedves és örökös emléktárgyat képez; csupán az aranyozott bronzfoglat és a felmerülő postadíj fejében csekély 85 krajczár térítend meg ő. Ezen költséges és nem mindennapi kedvezményre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Matkovich Miklóst**, a főgymnasium derék tornatanárát ünnepelte ma este a Sport egyesület a Casino éttermében és mellette ünnepezték azt a tízes csapatot, amely a selyem zászlót diadalal megszerezte városunk gymnasiumának. Több mint százan megjelentek a hanketten, köztük városunk polgármestere, Perlich árvaszéki elnök, Mamuzsich kanonok plébános, a főgymnasium igazgatója és több tanár, Ku'uncsics h. foktató és városunk társadalmának több előkelő tagja. — Az első és második felköszöntőt a polgármester mondta. Felköszöntén előbb a legmagyarabb öherczegét, majd aztán a lekes tőszűben Matkovich tornatanárt köszöntötte fel, Veres Lajos és Nándor méltó utódát. Majd Kosztolányi igazgató köszöntötte fel ugyanezek Matkovich Miklós.

— **Mi szükséges minden hölgynek?** Szép, tiszta, úde arcbőr. Ez a legfontosabb és legbiztosabb az egész világon ismert és kedvelt Földes-féle Margit-krém, használata által érhető el. E törvényesen védett arckrém nem h'ganyt, sem ólmot nem tartalmaz a szepítő, májfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztatlanságát pár nap alatt eltávolítja, a ránczokat kismilja és az arcnak, finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kis tégely 1 korona. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

A kereskedelmi alkalmazottak asztaltársaságának műkedvelői előadása.

Szabadska, 1901. június 6.

Tele szívtam magam jóakarattal és elnézéssel melótt bementem ma este a színházba, amely egy eséré ura be épescdett a mi türelmes, jó közön-égűnké, és e határozatam, hogy kinozom bár a meleg és a műkedvelők játéka, én kitarok post fél nyolcz órától a végteleig. (Pontban fél nyolczra hirdették a mai előadás kezdetét és a műört előlvasva azt hittem, hogy Medard napig eltari, amikor korra megeređnek az ég csatorná és 40 nap és 40 éjjel fog esni az eső, ami azt hiszem felér a végteleiséggel!)

Nem volt szükség a sok jóakaratra, nem az elnézésre, de meg nem is kinozott bennünket se a meleg, se a műkedvelők játéka.

A legkomolyabb őszinteséggel fogok leszámolni a mai est szép sikeréről. Mert igazán szép volt és kitűnően sikerült ennek a fiatal kezdő egyletnek a mulatsága, amely egylet ma még szerényen asztaltársaságnak nevezi magát.

Kellemes, hűvös levegő fogadja a nagy közönséget, teli virág illattal. Egy-egy páholy

pereméről díszes rózsabokréták és az orkeszterben a virágkosarak, bokréták, rózsák nagy halmaza ontotta friss illatát és töltötte meg a ház levegőjét.

Néhány percczel fél nyolcz után *Mezei és Bodrics* zenekara rāzendített egy indúlóra és alig tették le a cigányok hegedűjüket megindult nagy csendben az előadás.

Hirth Lipót szavallta el *Rieszner József* prolog féléjét, amelyben el van mondva, hogy sokat dolgozott ez a kis csapat, sokat fáradozott a mai est sikeréért és illő szerénységgel elnézést kér, ha tán kevés, mit nyujthat. A prolog végszavaira a háttérben egy csinos előkép jelent meg: a jótékonyaság angyalai segítik a szerencsétleneket, az árvákat.

Gyönyörűséges angyal volt *Thieberger Rózsika*. Szépségének láttára szinte megenyhülni látszott a szenvedők fájdalma. E csoportban láttuk még a következő szépeket: *Vetró Zsuzsika*, *Farkas Erzsike*, *Herczl Manda*, *Mayerhoffer Margitka* és *Mendege Olga*.

A változatosan szép műsor egyik legszebb száma következett most. *Klein Gizella* urnó művészi zongorajátékában gyönyörködött a publikum *Liszt II.* magyar rhapszodiáját interpretálta a fiatal asszony igazi művészettel párosult mély érzéssel. Talán egy pillanattal ha több erő lesz újjában, a szó legnemesebb értelmében művészi magaslaton fog állni játéka. Tónusa tiszta, pianói remek és igaz érzés szól ki zongorájából. Zajos taps, mely perczekig tartott, és sok virág fejezte ki a közönség őszinte elismerését a fiatal művésznőnk.

Az est főrendezője, a sokoldalú vasúti tiszt, *Rieszner József* hegedű játékáért kapott tapot, de a babérkoszorút, mit az asztaltársaság tagjaitól kapott, másért érdemelte ki. Kisérője *dr. Jó Aurél* művészi zongorajátékának nyujtom e számmal az elismerést.

Két csinos leányka *Buchwald Margit* és *Tenner Elza* cimbalom kettőse szintén dicséretet érdemel. Kár, hogy a szinpad háttérben volt félálítva a cimbalom és így csak alig és kevesen élvezték a csinos játékot. Taps és éljen, meg virág jutott mindkettőjüknek. A primet *Buchwald Margit* játszotta nagyon ügyesen. Szerettünk volna magyar nótát hallani, mert hát magyar nótára találódott fel ez a hangszer.

A Gyurkovits leányok.

Kilencz óra felé indult meg *Herczegh* szellemes műve és nem sokkal 11 után a műkedvelők lejátszották. Ezt előre bocsájtottam azért, mert hogy ez maga igazolja azt, hogy nem muszáj dicséret szól belőlem, a mikor elsősorban a főrendezőről *Rieszner József*ről és aztán a műkedvelők primadonnájáról *Pietsch Ferencné* urnóról oly dicsőséggel emlékezem meg.

Mkor *Miczi (Piets Ferencné)* és *Horkay Feri (Rieszner József)* egészséges vidám alakjai voltak a szinpadon, komolyan azt hittem hitvátsos színészek játszanak előttem.

Mennyi báj volt ez asszonyka természetes, úde játékában és mily otthonosan mozgott *Rieszner* a deszkákon! No de volt is taps. Virágot meg annyit kapott *Gyurkovics Miczi*, hogy egy téli szezon legkedveltebb primadonnája se kap többet.

Meglepett discret szép játékával és csengő organumával, elegáns megjelenésével *Tóth Gizella* (Katinka), továbbá *Baron Frigyesné* urnó, aki nagyon kedvesen személyesítette *Gyurkovics* mamát.

A többi *Gyurkovics* lányok, mint *Sztojkov Lina* (Sári), *Vetró Ida* (Ella), *Vetró Zsuzsika* (Klári), *Farkas Erzsike* (Liza) és *Mendege Olga* (Terka) egész szépen és otthoniasan mozogtak a szinpadon. Jó volt és különösen erős organuával hatott *Hirth Lipót* Radványija, de dicséretes buzgalommal iparkodtak megfelelni feladatuknak *iff. Jankovich Emil* (Radványi Gida), *Földes Sándor* (Sándorffy), *Hubert Andor* (Kemény) és különösen *Klein S. Sándor* (Semessey) és *Rondó Mátyás* (Jankó) végre *Pudler Zsigmond* (czigányprimás).

Az előadás után táncz volt, kiválólag kiviradl utánig.

Q.

Öngyilkos szobaleány.

— Saját tudósítás. —

A tenger csendes birodalmában öngyilkosságot követett el ma kora reggel egy szobaleány.

Ugy látszik a nagyvárosok közé tartozunk már mi is, alig mulik el nap, hogy öngyilkosság vagy öngyilkossági kísérlet ne történne.

Tegnapelőtt egy katoná lett öngyilkos, tegnap egy cselédleány, ma ismét egy szobaleány számolt le az élettel.

Györi Olga a neve a szobaleánynak, 18 éves elég csinos szőke leány, Schadt kereskedőnél volt szolgálatban, szülei Baján laknak, apja kéményező mesterségeit űz.

A leány könyelmű lelet élt és valószínűleg ez az oka végzetes tettének.

Még tegnap este tüntel hazuról egész éjjel kóborolt, reggel 4 óra tájban ért a bajai temetőbe. Leült Czabai Mihály sírjára, ott pihent egy ideig, hirtelen elővette revolverét, egyet rántott a ravaszon s a golyó szívébe fúródott.

A lövésről lehányatott a sírra és kezében a göresösen szoritott forgópisztolylyal a másik lövést jobb halántékának irányította. A golyó átfurta fejét.

Brindza temetőcsősz a lövések zajára oda sietett és ott látta vérében eszméletlenül a szerencsétlen leányt.

Az esetről értesítette a rendőrséget, az ügyeletes rendőrkapitány, Dr. Novák orvos és Vujkovics rendőrbiztos kimentek a helyszere a mentőkkel együtt. A leányt eszméletlen állapotban, de élve találták, amiért

KERDEZZÜK MEG A HAZIORVOST!

LEGKITÜNŐBB

ASZTALI VIZ!

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

MINT GYÓGYITAL

MINDEN HURUTOS BANTALMAKNAL

legjobban ajánlva!

is a kórházba szállították. A kórházban annélkül, hogy magához tért volna 9 óra tájban meghalt.

A rendőrség a személyazonosságát nem állapíthatta meg addig míg Schaldl nem jelentette, hogy cselédje eltűnt. Az elhunytban cselédjére ismert.

A leány iratai között egy levelet találtak mely anyjának Győri Antonának szól Bajára címelve; ebben a levélben érzékenyen búcsuzik el anyjától.

A rendőrség megindította a nyomozást, kihallgatta Schaldl és másik cselédjét, kik az öngyilkosság okáról felvilágosítást adni nem tudnak.

Az öngyilkosságról táviratilag értesítették a leány szüleit.

Törvényszék.

A borozás vége.

Szabadka, 1901. június 7.

Halált okozó súlyos testi sértés vádja miatt ül ma Matlak Péter szőlőcsoász a vádlottak padján. Az eset m. é. decemberben történt a majsai szőlők között. Vádlott Rozsumberszki Mátyás szőlőcsoással borozgatott a Drenkovics-féle korcsmában. Mindketlen részeg fővel hagyták ott a korcsmát, az uton összeveszttek és Matlak zsebkésével leszúrta Rozsumberszkit.

A esküdtségi elnöke Szerdahelyi Sándor volt, bírák Dr. Raskó István és Dr. Salánky József törvényszéki bírák voltak. A vádhatóság képviselőjében Dr. Magyar János kir. alügyész jelent meg, vádlottat Dr. Majoros Adolf ügyvéd védte.

Esküdteket kisorsollattak: Ifj. Birkász József, Decsy Dezső, Berkes Antal, Illés Antal, Deutsch Zsigmond, Varga Károly, Löbl Zsigmond, Tary Pál, Somogyi Gyula, Ifj. Vojnich Máté, Tumbász Ferenc, Boholy Imre. Pótlag: Brummer Gyula. A kir. törvényszék az esküdteknek marasztaló verdiktje alapján vádlottat halált okozó súlyos testi sértés bűntette miatt két és féleves fegyházra ítélte. Vádlott képviselője semmisségi panaszt jelentett be.

Megrágalmazott óvónő.

(Tárgyalás a büntető járásbírósnátnál)

Szabadka, 1901. június 7.

Asszonyi ésszel, meggondolatlanul, csup rágalommal illette Völgyi Margit helybeli óvónőt egy néhány hó előtt még jó barátónője, ma már persze legadázabb ellensége: Horváth Erzsé, vagy ahogy ő nevét aláírta a rágalmazó levelekre: Nemes szépi Zakál Zsigmondné Horváthi Erzsébet.

Völgyi Margit e miatt feljelentette Horváth Erzsé asszonyt bűncselekményért és rágalmazásért, továbbá czimbitorlásért.

Enek a czimbitorlás miatt feljelentésnek az eleje az, hogy — amint a mai fenyítő tárgyaláson Berke Viktor büntető bíró előt kúnt — Völgyi Margit nagyon kedvelt egy itteni szegény sorsu képezdét végzett növen-

déket Koozs Miczit, akit magával vitt Budapestre is és Budán Zakál Zsigmondnéval vettek lakást.

Később miért-miért nem Völgyi Margit pártfogolta Koozs Miczi megtámadta, tetteleg is inzultálta, vége lett a jó barátságának a két hölgy között, de Zakál Zsigmondnéval is megszakította a barátságot Völgyi Margit m-kor meglátta, hogy ez, ezt a nevet és címet bitorolja, mert vadházasságban él csupán Horváth Erzsébet Zakál Zsigmondnal.

Nyílt levelező lapon rágalmazta meg ezután Horváth Erzsébet az óvónőt — amint ő vallotta: Kosz M. felbujtatta őt erre.

Horváth E. viszonzáddal rágalmazással Völgyit, de a mai nap folyamán vádjait bizonyítani nem tudta.

Az eljáró bíró Horváth Erzsébettel rágalmazás és czimbitorlás miatt 110 korona pénzbüntetésre — behajthatatlansága esetén 11 napi fegyházra és 70 korona költség megfizetésére ítélte, enyhítő körülménynek véve különösen vádlott ingerlékeny beteges természetét.

Völgyi Margitot a viszonzó vád alól felmentette és miután a viszonzó vád teljesen alaptalannak bizonyult az iratok hivatából tőgnak állítatni, hogy Horváth Erzsébet ellen hamis vád miatt a büntető eljárást indítsa meg.

Az ítélet ellen mindkét fél fellebbezett.

Parasztdráma.

Szabadka 1901. június 8.

Nehéz feladatuk volt az esküdteknek a mai főltárgyaláson, mert nem mindennapi eset volt az, amely előttük lefolyt. Szándékos emberölés büntetésének kísérletével volt vádolva Tápai Jakabné szül. Kérészt Erzsébet adai lakosné és pedig a vádlevel szerint azért mert két gyermekét a Tiszába akarta fojtani.

Vádlott nő valahol Szatmár megyében volt szolgálatban miután férje elhagyta. Ott megismerkedett Nédcs János nevű napszámosal akivel egy ideig együtt élt, az asszonynak két kis gyermeke is véük volt. Elhatározták, hogy megtakarított pénzükből ladikot készítenek és minthogy a legény is Mohoról való, a Szamoson és a Tiszán lemennek Adára és innen Szerbiába.

Felpakolák holmijukat és ezettek a Tiszán lefelé. Utazásuk alatt a nyomorok és nélkülözésnek minden fázisán átmentek, éheztek az uton a kis gyermekekkel együtt úgy, hogy koldulni voltak kénytelenek.

Végre hosszas szenvedés után megérkeztek Adára, ahol kikötöttek.

Néhány napol töltöttek együtt, amikor Nédcs kijelentette, hogy az asszony nem kell neki, és kirette a ladikból gyermekeivel együtt. Az asszony kért, könyörgött, de mitsem használt; ekeseredésében és affólti bánatában, hogy mindenét elviszik, oki, hó 9-én György nevű 3 éves kis fiát a Tiszába dobta, Julis 5 éves kis leányát is beakarta dobni, de abban megakadályozták, a fiu pedig kimentették. A főltárgyaláson Polgár József törvési elnök elnököl, bírák voltak Crainicean Mihály és Marián Miklós. A vádat Dr. Józics

Milorád kir. alügyész képviselte, vád ottat a főltárgyalás alkalmával beugrott Dr. Fischer Jakó ügyvéd védte.

Esküdteket kisorsollattak Vojnits Máté, Löbl Zsigmond, Törley Gyula, Decsy Dezső, Massa Antal, Brummer Gyula, Thurzó Pál, Varga Károly, Szabados János, Illés Antal, Vermes Nándor és Böholy Imre.

Elő sorban vádlottót hallgatták ki, aki kisgyermekével a karján lépett a bírák elé. Azt adta elő, hogy elhatározta, hogy megijeszti Nédcs Jánost, de nem volt szándéka beleülni a gyermekekbe. »Az isten vagy az ördög játszott velem« mondja vádlott, »nem tudtam, hogy mit tesztek«. Turi József tanu mentette meg a gyermekeket.

Több tanu hallgattak még ki, akik szemtanui voltak a jelenetnek.

A bizonyítási eljárás befejezése után a kir. ügyész az esküdtekhez intézendő kérdést adta át az elnöknek, erős felindulásból okozott emberölés kísérletében kérte vádlottat bűnösnek kimondani. A védő a beszámíthatatlanság fenforgását kéri a kérdésbe f lvenni.

A vád és védelem előterjesztése után az esküdteknek felmentő verdiktje alapján a kir. törvényszék vádlottat felmentette.

Az ítélet jogerős.

Szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős:

BRAUN HENRIK.

Nyílttér. *)

A minden téren működő gazdasági pangásra való tekintettel a

mohai
ÁGNES
forrás

kü kezelősege elhatározta, hogy ásvány vizet, mely a fertőző-betegségek esetén egsz Moha vidékét megvédelmezte a járványok ellen — mely a gyomor-, bél-, vese-, tüdő- és legcsőbajos embereknek neküözhetetlenül mely angolokos gyermekeknek kitűnő gyógyszer, hazarások számára mastel-terjesztésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mestersegesen szénssavval telített viznél sőt a szódavízről is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét még a legzöngényben ember i könnyen megszerzhesse. Ár lapot s proszpeust, kívánatra bérmenve a mohai Ágnes-forrás kezelősege Mohán, vagy

EDESKUTY L. Bpsten,
es. és kir. udvari szállító
szívesen küld.

Ásványviz-nagykereskedő.

☞ Kapható mindenütt. ☞

* E rovat alattiakert nem vállal felelősséget a Szerk.

Dr. Heiszler J. orvostudor

vizgyógyintézete Szabadkán, Mária-Cerézia-park. (Vasut mellett.)

☞ Lakás: Eötvös-utca Csillag Béláné-féle ház. ☞

Mérsékelt árak. ☞ ☞ ☞ Nyáron át frissítő fürdők.

Gyógymodok: massage, vizkura, villanyozás, begönggyölés által izzasztás és gőzfürdők, továbbá orvosi torna. — Javalva van: az idegbetegségeknek mint; idegesség, idegyengeség, hysteria epilepsia, főfjás és szédülésnél, agy és gerinczagy bántalmaknál. — A légző szervek betegségeinél: Tüdőhurut, idült hörghurut és nehézlégzésnél (asthma.) — Gyomor és bélbajoknál, alhasi pangásoknál. — Az izmok betegségénél: rheuma és köszvényél.

Huzás visszavonhatatlanul
1901 Junius 25^{én.}

Főnyeremény
30.000 korona értékű

Concordia sorsjegyek
 á 1 korona.

ajánlja:
Kunetz Mór főelárusító
 Szabadka.

Angol stíben készült
HÁLO SZOBA
 és renesans stíben
Ebédlőszoba

butor eladó.

SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
 VI. k. Halasi-ut 208. sz.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatása legfeljebb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 fillérért vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesítéseket a kiadóhivatalad; levélbeli kérdésekhez válasza való bélyeg melléklendő.

Ó-Kanisznán 1 hold, 600 □ öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátyásné szől. Nagy Anna félé szántó földek szomszédságában, szabadkézből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász cég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

Eladó!
 az „Önthető”
 az egész évi
 fő-ért.

Bélyeg-jegyek
 és váltó-ürlap
 megrendelések
 100 darabonként egy
 okoronáért kapható
Krausz és Fischer
 könyvnyomdájában.

Öreg és fiatal!
 embereknek ajánlatk Dr. Müller orvos-nőrnak, díjazott és újabb sokszorított kiadásban megjelent folyóirat a
megrongált ideg
 és nem oservekről, valamint annak a működés gyógykezelésére vonatkozó oktatása is.
 Bermetes küldemények boríték alatt 1 kor. 20 fillér levelezőlapokon.
Carl Röber, Braunschweig.

PALICS!

Alulírott a Lévy-féle villatelepemet a mely díszes parkkal és nagy arnyas fákkal külön szorakozó sétatérrel ellátva a fürdő közvetlen közelében a villamos felszállónál a tópartján fekszik. — teljesen rendezve a mai kor kényesebb igényeinek megfelelőleg egészen új butorokkal és ágyneművel felszerelve egy és két szobás lakások, külön konyhák, cseléd szobával, vagy annélkül a fürdő évad alatt mérsékelt áron bérelhetők. Részletes árjegyzék és felvilágosítás kívánatra azonnal ingyen megküldetik, tudakozódások alulírt tulajdonoshoz Palicsra vagy Szabadkára intézendők. A villatelepen a lakások mindenkor megtekinthetők a kezelőség kalauzólása mellett.

Kiss Abel, tulajdonos.

XXII. Magyar kir. jótékonycélu államsorsjáték
 Főnyeremény 150.000 korona.

Az összes nyeremények összege 365.000 korona.
 Huzás már e hónap 28-án.

Az ezen sorsjáték után remélhető tisztajövedelem Ó cs. és apostoli királyi Fensége f. é. május 1-én Gödöllőn kelt legfelsőbb elhatározása folytán akként fog feloszlatni, hogy: 1. a vagyontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a budapesti VIII ker. általános jótékonyági egyesület (Budapest, Boros utca 67. szám), 3. a Nyitra és vidéki szegénységélyző keresztény nőegylet, 4. a pozsonyi „Stefánia“-árvaház, 5. az általános (budapesti) egyetemi segélyegylet 6. a katolikus munkásnőket védő egyesület, 7. a budapesti tanítók segélyegylete, 8. a „Szent-Vitus“-ról nevezett horvát vakok-intézete. 9. a budapesti önkéntes mentő egyesület, 10. a budapesti „Fröbel“ nőegylet egy-egy tized részében részesítenek.

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten, valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasúti állomásokon és a legtöbb dohány-tözsdélen és váltóüzletben.

Budapesten, 1901. évi május hó 28-án.

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Kitüntetve számos aranyérem és díszoklevéllel

Blaskovits Bátori Mihály

Művészeti és iparművészeti intézet
 Szabadkán, VII. Erdő-utca 66. szám.

Templomfestés művészi kivitelben.
Szobafestés, a legjobb találmány szerint, hogy a vires fal, a festés után megszárad és a festék nem feketedik meg.
Mázolás. * Aranyozás * Czimfestés.
 * Öntött ozimtablak.
 * Olomba fogalt üvegfestés. Edrés.

FAGYAPOTOT
 gyümölcs, tojás stb.
 csomagolásához,
 valamint
 kárpitos munkához

ajánl a
Budapesti Fagyapotgyár
 Reichner Arnold, Budapest, Váci-ut 95. szám.

Végyógyász - Hemopatia... Dr. KOVÁCS I. egyet. orvosir. Budapest, V. Váci-körút 48.

Alapítottól 1820-éan... JOANNOVITS DÖME... BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

SANTAL EGGER... nádasban fejlődő a külföldi szőlőkkel... Csak a törv. védett „tisztifő” vedőgyógyvalóid.

KOSZVEYÉSCSUZ ellen... REPARATOR... KAPATHO MINDEN ELŐKÉLŐ GYÓGYSZERTÁRBAN.

DURATOR... Évesdekek óta nagy sikertel használtak... DURATOR-GYÁR... BUDAPEST, V., Lipót-körút 3.

PSERHOFER J. vértisztító... Orvosilag ajánlott legnépszerűbb házi készítésű reosz emésztés... Budapest, V., Váci-körút 48.

BUDAPEST LEGJÓBB LÉTVÁNYOSSÁGA... BELVÁROSI KÁVÉHÁZ... IV., Kilyó-tér 2.

videkek kedvencei találkozó helye... KLIVÉNYI FERENCZ... Budapest, VI., Andrassy-ut 39.

26 ÉV OTA... AZ ELISMERT LEGJÓBB MAGYAK BESZERZÉSI FORRÁSA... MAUTNER ÖDÖN... BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 23.

RÖSER... Budapest, VI., Alaptólott 1853, Aradi-utca 10.

HIRDETESEKET... REKLAMKÁT... ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ... Budapest, VII., Erzsébet-körút 34.

A legjobb órákat... RÉSZELETRE... BRAUSWETTER JÁNOS... Budapest, VI., Váci-körút 17.

Oh fajt! Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredményt hozhatók... EGGER-féle MELLPASTILLÁK... Budapest, VI., Váci-körút 17.

FRATELLI DEISINGER... 4 1/2 kg. Cuba-kávét, válogatott... Budapest, V., Váci-körút 17.

BENZIN MŰTÖRÖK LOKOMOBILOK... OSERS és BAUER gyárából... Budapest, VI., Váci-körút 17.

Continental... Pódegac Company... Kapható minden jó házi és üzleti üzletben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT... BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRUT 17.

CSÁSZÁRFÜRDŐ... teli és nyári gyógyhely... BUDAPESTEN.

GOLIÁT MALATA-SÖR... KÜLVÖZÖLT ITAL ÉS GYÓGYÓZÓKRA IS SZOLGÁL.

Ma iszom a haza... BUDAPEST, V., Váci-körút 17.

100.000 sorsjegy... OSZTÁLYSORSJÁTEK... BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Általános tudósítás... MARGIT KRÉM... Budapest, VI., Váci-körút 17.

Páratlan és nélkülözhetetlen foglaltató sör a... THYMOL fog-krém... Budapest, VI., Váci-körút 17.

A KI AKARJA, HOGY GYERMEKEI... FELLER-féle ELSA-FLUID... Budapest, VI., Váci-körút 17.

Óvakkodjunk... BRADY-féle MARIACELLI GYOMORCSEPPEK... Budapest, VI., Váci-körút 17.

legfinomabb egészségi egyiptomi SZIVARKA-HÜVELY... ENDEL LAJOS SZEGED.

Magyar Értéktudományi Társaság... Dr. RÖDER és TÁRSA... Kiosztó irodák...

Fernolendit

Czípőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt tartóssá teszi. Alapítvány 1832. Gyári raktár: Wien, I., Schulerstrasse Nr. 21. Mindenütt kapható.

TROPON a legjobb tápláló és erősítő szer.
TROPON ösztörte táplálóbb, mint a hús, melynek a fontosabb részét: fehérnyéjét tartalmazza.
TROPON növelni az egészségesek testi erejét, megakadályozza a betegek elgyöngülését, sieteti az idültök megerősödését.
TROPON megbecsülhetetlen mindama betegségekben, a melyekben könnyen emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a betegnek.
TROPON nélkülözhetetlen táplálék azért mindazoknak, kiknek rossz a gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegeik, akik verszegények, kőszvényesek, tüdőbajosok, csukorbeteges és más olyan bajokban szenvednek, melyek a rendszer étellel való táplálkozást lehetlenné teszik.
TROPON nemcsak a legjobb, hanem a legolcsóbb fehérnyékészítmény is.
TROPON Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fillér.
TROPON kapható minden gyógyszerárban.

Jencs-féle Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szeplő, pattanások, májfoltok, bőrtarka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megrepedéstől; megszünteti az arcz és kéz vörösséget. Rendszeresen használva, a ránczos arczbőrt simává, üdvé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**
 A hozzávaló Narancsvirág 1/2 ounce doboza **1 korona.** Kapható:

Jencs Vilmos
 „Szt. János” gyógyszerárában
 Budapest, II., Széna-tér.
 Főraktár: Dr. EGGER „Nador” gyógyszerárában
 Budapest, VI., Váci-körút 17.

TÜZÁLLÓ Chamotte cserép - kályhákat

modern stízekben és formákban szállít

Dániel A. József
 cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára:
 Batthyány-utca, Csakás ház.
 Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szolid munka, olcsó árak.

Gyár-telep: II-ik kör, 378 sz.

Új bádogos üzlet!

Értesítem a nagyközönséget, hogy Petőfi-utca, dr. Blum orvos úr házában

épület és mű bádogos üzletet

nyitottam és elvállalok minden nemű építkezéseket és e szakba vágó munkákat, fürdőkádakat stb. a legolcsóbb árban.

Messinger R.

Figyelem!

Az angol-bur háború kitörésével a transzváli gyémánt bányák briliáns kivitelét beszüntették, minélgyva ennek értéke roppant magasra emelkedett. Most, hogy a háború befejezést nyer, a kivitel megkezdődik és a briliáns áru értéke nagyon csökkeni fog.

A kinek eladó briliáns kövekkel kirakott ékszerei vagy zálogcédulái vannak, azokat a legmagasabb árban vásárolom.

Mayerhof F.

Szabadka, Kossuth-u., a Nemzet-szállóval szemben

Szobafestő, mázoló, aranyozó, czimfestő

és minden e szakmába, vágó munkát elfogad a legegyszerűbb és a legdrágesebb kivitelben, úgy helyben mint vidéken

Kladek Kázmér

Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
 Gyors és pontos elkészítés!

Csak még ma vasárnap

csak rövid ideig!

Szabadkán a honvédkaszárnya előtt

nyitva reggeli 9 órától esti 10 óráig

leszállított belépti díjak mellett

WINTER VILMOS

ELSŐRANGÚ

PANOPTIKUMA

és BONCZTANI MUZEUMA.

Új panoráma festmények.

Második felállítás, mely az elsőt új gazdagsággal mint újdonság tekintetében fölülmulja:

A Párisban 1900. évben tartott világi kiállítás. A kínai csaták. Adélafrikai háború. Erdőes Délamerikában.

Csaták kínaiak és japánok közt vizen és szárazon. Az örmények lemészárlása a törökök által Konstantinápolyban stb. stb.

A csata Tienstin mellett, az angolok franciák, amerikaiak és németek egyesült csapatai és a kínaiak közt.

Belépti díj a panoptikumba és panorámába ajándékkal együtt 10 kr.

Katonák (közlegények) és gyermekek 5 kr. fizetnek.

A boncziani muzeumban belépti díj 10 kr.

Csakis felnőttek számára.

I. Czement.

Braun Herman fia Szabadka.

Telefon 122. szám.

Legjobb minőségű

Román 100. kg. 1 frt. 40 kr.
 Portland „ „ 2 „ 70 „
 Hárs-fa 1-öl. 11 frt.
 Szil-fa „ 12 „
 Bükk-fa „ 13 „
 Gyertyán-fa „ 14 „
 Fa-szén zsák vételnél 3 kr. kg.-ja.

Költözködést elvállalok.

4 darab stráf-kocsi eladó.

Cséplő és fűtő szén

JÓ ES OLCÓ ÓRAK!

3-évi jótállással privát vevőknek

KONRÁD JÁNOS

óragyára, arany, ezüst és ékszer áruk szállító-háza.

BRÜX (Csehország)

Jó nickel-rem-óra 3.75
 Valódi ezüst rem-óra 5.80
 Valódi ezüst lánc 1.20
 Nickel ébresztő óra 1.95

Cégem a cs. és k. birodalmi címmel van kitüntetve, számtalan arany ezüst kiállítási érem valamint csornylélméremé levél van birtokomba. Képes árjegyzék ingyen és bérlet.

En Fischer Henrik

kárpitos, díszítő, első szabadkai kiváltságait vállalkozó kolozsvári Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. öv. Bilitzkyné házában.

Értesítem a nagyerlemit közönséget és az egyeteket, hogy Pudler Dániel tánczmesterrel és Pudler R.-vel **soha semmiféle Bizleti összekötetésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatják**

Egyben értesítem a nagyerlemit közönséget és az egyeteket tek. elnökséget, hogy elvállalok ezenul is kiváltságait, bármilyen alkalomakor díszített és bálakra, lakadalmakra, házmulatságokra; estélyekre kiköleszőzők zászlókat, ozimereket, lampionokat, falkyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat. A közleg képviselőválasztásokra szükséges minden nagysága zászlók és jelvények készítését elvállalom igen jutányos árban.

Átköltözésnél **butorcsomagolás** valamint kárpitos munkát **javításra** is elfogadok a legolcsóbb árban úgy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

6608. és 6512, 901. szám.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező színházi czukrászda t. évi október hó 1-től kezdődő egy évi időtartamra ugyszintén Sándor községben levő, a város tulajdonát képező nagy korcsma 1902 évi január hó 1-től kezdődő 3 évi időtartamra f. é. június hó 23-án d. e. 10 órakor a gazdasági ügyosztály hivatalos helyiségében nyilvános szóbeli és zárt írásbeli ajánlati árverés útján haszonbérbe fognak adni, melyre a bérelni szándékozók meghivatnak azzal, miszerint a sándori korcsma után 300 koronát tartoznak ovadék fejében az árverés megkezdése előtt az árverező bizottság kezéhez letenni.

A színházi czukrászda haszonbérbe pedig jóváhagyás után 3 nap alatt egyszere fizelendő.

Egyébb árverési feltételek a hivatalos órák alatt a gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.

Keit Szabadkán, 1901. évi június hó 5-én.

A városi tanács.